alene kan forpligte selskabet, også selv om en sådan kompetence klart fremgår af den nationale lovgivning.

Lecourt Ó Dálaigh Donner

Monaco Mertens de Wilmars Pescatore Kutscher

Afsagt i offentligt retsmøde i Luxembourg, den 12. november 1974.

A. Van Houtte
Justitssekretær

R. Lecourt
Præsident

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT H. MAYRAS FREMSAT DEN 23. OKTOBER 1974 [1]

Høje Ret.

Indledning

Det er ikke nødvendigt at påvise den betydelige rolle, selskaberne spiller inden for erhvervslivet, ej heller den stilling, de bør indtage i fællesmarkedets funktion.

Dette er i øvrigt grunden til, at Romtraktatens bestemmelser, såvel om etableringsretten som om den frie bevægelighed for tjenesteydelser, også gælder for selskaber, og, i medfør af princippet i artikel 58, at selskaber, som er oprettet i overensstemmelse med en medlemsstats lovgivning, og hvis hjemsted, hovedkontor eller hovedvirksomhed er beliggende inden for Fællesskabet, ligestilles med personer, der er statsborgere i medlemsstaterne, for så vidt angår anvendelsen af disse bestemmelser.

Det er ligeledes grunden til, at artikel 54, stk. 3, der giver henholdsvis Rådet og Kommissionen kompetence til at udstede visse direktiver, i litra g indeholder en bestemmelse, som opfordrer Rådet og Kommissionen til, i det nødvendige omfang og med det formål at gøre dem lige byrdefulde, at samordne de garantier, som i de forskellige medlemsstater kræves af selskaberne til beskyttelse af såvel selskabsdeltagernes som tredjemands interesser.

På grundlag af denne bestemmelse vedtog Rådet den 9. marts 1968 et første direktiv, hvis sigte i øvrigt er begrænset: det vedrører kun aktieselskaber, kommanditaktieselskaber og anpartsselskaber; det omhandler kun tre spørgsmål:

1. regler om offentlighed vedrørende stiftelsesdokumenter, vedtægtsændringer og visse regnskabsdokumenter;
2. gyldigheden af selskabets forpligtelser;
3. selskabernes ugyldighed.

Blandt disse tre er det kun spørgsmålet om gyldigheden af selskabets forpligtel-

1 — Oversat fra fransk.

ser og dets organers kompetence, der er genstand for nærværende sag. Tredjemænds såvel som selskabsdeltagernes interesse er særdeles direkte berørt. Imidlertid kan der ikke være tvivl om, at selskabsdeltagerne og tredjemand har modstridende interesser.

Selskabsdeltagerne søger for deres vedkommende først og fremmest for at beskytte sig mod selskabsorganernes kompetenceoverskridelse. De er beskyttede, såfremt selskabet ikke forpligtes i de tilfælde, hvor dets organer udøver deres funktioner på ukorrekt vis eller overskrider de beføjelser, som er blevet dem tildelt ved vedtægterne eller ved generalforsamlingsbeslutningen.

På den anden side kræver beskyttelsen af tredjemand, at selskabet ikke kan fragå forpligtelser, der er en følge af retshandler, som er indgået af dets repræsentanter, under påberåbelse af, at disse har truffet beslutningen på ukorrekt vis eller har misbrugt deres kompetence.

Tredjemand må kunne henholde sig til en i formen lovlig adkomst og stole på, at han, når han kontraherer med en eller flere personer, der er udstyret med fuldmagt som selskabets legale repræsentanter, kan påberåbe sig den aftale, som han har indgået med denne eller disse personer, over for selve selskabet.

Imidlertid blev disse problemer, særligt hvad angår betingelserne for offentlighed, ikke løst på samme retstekniske måde i de nationale retssystemer i de seks daværende medlemsstater i Det europæiske økonomiske Fællesskab, ligesom den nødvendige ligevægt mellem tredjemænds og deltagernes interesse ikke blev tilvejebragt således; det er en kendsgerning, at løsningen af et sådant problem må ses i sammenhæng med den økonomiske og samfundsmæssige situation i hver medlemsstat, og at ligevægten mellem disse modstridende interesser under hensyn til udviklingen i samhandelen og kreditstrukturen vil ændre sig med tiden.

Man har med rette gjort opmærksom på, at foranstaltningerne til beskyttelse af tredjemand i de sidste 30 år er forstærket i Frankrig, Italien og Tyskland, hvorimod f.eks. retssystemet i Benelux-landene er forblevet mere gunstigt for selskabsdeltagerne. I årenes løb er også retspraksis i de forskellige stater blevet yderligere udbygget og har i betragteligt omfang formindsket visse uoverensstemmelser i domstolenes fælles bestræbelse på at beskytte tredjemand i god tro.

Der er ingen tvivl om, at offentlighed er et effektivt middel til at afdæmpe interessekonflikten mellem selskabsdeltagere og tredjemænd, særligt når det drejer sig om offentlighed vedrørende selskabsorganernes udnævnelse, tilbagetræden eller afskedigelse såvel som om de vedtægtsbestemmelser, der angiver deres kompetence.

Da tredjemænd ved en sådan offentlighed, hvortil de normalt vil have adgang, vil være informerede, er selskabet på sin side berettiget til at påberåbe sig disse oplysninger over for dem.

Direktivet af 9. marts 1968 foreskriver i artikel 2, stk. 1, litra d, første pkt., offentlighed for så vidt angår udnævnelse, udtræden samt personlige data for de personer, der i deres egenskab af lovbestemt selskabsorgan eller som medlemmer af et sådant organ er beføjede til at forpligte selskabet over for tredjemand og til at repræsentere det ved rettergang, og dette gælder for de selskabsformer, der er omhandlet i samme direktivs artikel 1, hvorunder man bl.a. finder det tyske selskab anpartsselskab: »Gesellschaft mit beschränkter Haftung (GmbH)«. Andet pkt. i denne bestemmelse lyder således: »Det må gennem offentlighedsforanstaltningerne præciseres, om de personer, som er beføjede til at forpligte selskabet, kan gøre dette hver for sig eller i forening med andre«.

Under hensyn til dette direktiv blev den tyske retstilstand ændret ved en lov af 15. august 1969 (Gesetz zur Durchführung der ersten Richtlinie des Rates der Europäischen Gemeinschaften zur Koordinierung des Gesellschaftsrechts) og

særligt blev loven om anpartsselskaber (GmbH) ændret (Gesetz betreffend die Gesellschaften mit beschränkter Haftung). Disse ændringer, der trådte i kraft den 1. september 1969, vedrører særligt artikel 8, der fastlægger de betingelser, som kræves opfyldt, for at et tysk anpartsselskab (GmbH) kan indføres i handelsregistret, og den til nævnte artikel blev føjet et stykke 3 med følgende ordlyd: »Anmeldelsen skal *desuden* angive omfanget af direktionens beføjelse til at optræde på selskabets vegne.«

På samme vis blev artikel 10, stk. 1, der vedrører indholdet af registreringsanmeldelsen til handelsregistret, udvidet med følgende pkt.: »*Desuden* skal omfanget af direktionens beføjelse til at optræde på selskabets vegne være angivet«.

Før denne ændring skulle omfanget af beføjelsen til at optræde på selskabets vegne kun indføres i registret, hvor stiftelsesoverenskomsten indeholdt særlige bestemmelser, der på dette område afveg fra lovens krav. Hvis denne beføjelse til gengæld var fastlagt i henhold til lovens bestemmelser, var det hverken nødvendigt at anmelde eller at registrere den.

Disse ændringer i den tyske lov ændrede dog reelt intet i de bestemmelser, som den allerede indeholdt om selve udøvelsen af tegningsretten. I henhold til loven skal denne beføjelse nemlig stadig udøves af flere i forening, såfremt der er flere direktører, og af én, såfremt der kun er én direktør. Dette er uforandret tilfældet i henhold til lovens artikel 35.

I — Problemstilling

Det præjudicielle spørgsmål, der er blevet Dem forelagt af Bundesgerichtshof, vedrører, som De vil vide, fortolkningen af nævnte artikel 2, stk. 1, litra d, 2. pkt. i direktivet af 9. marts 1968. Den høje tyske retsinstans ønsker oplyst, hvorvidt der i det tilfælde, hvor det organ, som har til opgave at optræde på selskabets vegne, kun tæller ét medlem, er pligt til at offentliggøre det forhold, at denne person ene kan tegne selskabet, når:

— det organ, som kan optræde på selskabets vegne kan bestå af ét eller flere medlemmer;

— den tyske nationale lovgivning bindende bestemmer, at det, i de tilfælde hvor kun et enkelt medlem er udpeget, alene er dette, der er kompetent til at tegne selskabet.

Vi må imidlertid ganske kort omtale, under hvilke omstændigheder og efter hvilken procedure Bundesgerichtshof har set sig foranlediget til at gøre brug af en præjudiciel forelæggelse i henhold til traktatens artikel 177-procedure.

Firmaet Haaga, der har hjemsted i Stuttgart, beskæftiger sig med fremstilling af apparater, der anvendes af læger eller hospitaler, særligt sterilisatorer.

Oprindeligt havde dette anpartsselskab (GmbH) to direktører, Rudolph og Albert Haaga, firmaets grundlæggere; enhver af dem kunne på egen hånd forpligte selskabet. Dette fremgår af vedtægternes paragraf 5. For det tilfælde hvor andre direktører skulle blive udnævnt, bestemte vedtægterne imidlertid, at henholdsvis to direktører eller én direktør og én prokurist i alle tilfælde kunne forpligte og tegne selskabet. Disse vedtægter bestemte yderligere (paragraf 6), at direktørernes beføjelse til at forpligte selskabet over for tredjemand var ubegrænset.

Imidlertid fremgår det af handelsregisteret i Stuttgart, at selskabet for tiden kun har én direktør, Friedrich Haaga Junior, og at der i øvrigt findes en prokurist, hvis navn ligeledes er indført i handelsregisteret sammen med direktørens.

Oplysningen i handelsregisteret var altså således i overensstemmelse med de oprindelige faktiske forhold i selskabet. Denne oplysning var, synes det, helt i overensstemmelse med paragraf 10, stk. 2 i den tyske lov om anpartsselskaber (GmbH), således som den var udformet før 15. august 1969, dvs. før den ændring, der blev truffet i henhold til det omhandlede fællesskabsdirektiv. Men som nævnt kræves der i henhold til den ændrede ordlyd følgende: »Omfanget af

direktionens beføjelse til at forpligte selskabet skal desuden angives.«

Følgelig er det spørgsmål opstået, om det for at overholde den nye ordlyd til gennemførelse af direktivet er nødvendigt at fortolke den således, at selskabet ved siden af det oprindeligt registrerede skal lade indføre i handelsregisteret, at »i det tilfælde, hvor der kun er én direktør, kan denne alene forpligte selskabet.«

Som følge heraf opfordrede den dommer ved Amtsgericht Stuttgart, som foreslår førelsen af handelsregistret, ved brev af 11. august 1971 firmaet Haaga til at angive omfanget af dets direktørers beføjelse til at optræde på selskabets vegne, afhængigt af deres antal, og pålagde i særdeleshed firmaet i de tilfælde, hvor der kun er én direktør, at anmelde, at denne alene kan tegne selskabet.

Selskabet modsatte sig dette ud fra den betragtning, at indførelsen ville være overflødig, efter selskabet netop kun havde én direktør. Denne indvending blev ikke taget til følge af retten, der forelagde sagen til afgørelse for Landgericht Stuttgart. Denne appel blev forkastet ved en afgørelse af 8. december 1971.

Derpå appellerede selskabet sagen til Oberlandesgericht Stuttgart. Denne var af den opfattelse, at søgsmålet savnede fornødent grundlag, hvilket den nærmere uddybede ved at understrege, at den nye affattelse af artiklerne 8 og 10 i loven om anpartsselskaber (GmbH) skal gøre det muligt for tredjemænd på et hvilket som helst tidspunkt at få kendskab til, hvem der reelt sidder inde med beføjelsen til at optræde på selskabets vegne; den tilføjede, at det i samhandelen mellem Fællesskabets medlemsstater ikke kan forudsættes, at de interesserede har et nøjagtigt kendskab til den eventuelt indbyrdes afvigende lovgivning i Fællesskabets forskellige medlemsstater. Retten drog altså den slutning, at beføjelsen til at optræde på selskabets vegne under alle omstændigheder må gøres til genstand for en fuldstændig offentlighed, idet den kompetence, der forudsættes, hvor der kun er én direktør, udtrykkeligt skal fremgå af registreringsanmeldelsen til handelsregisteret.

Alligevel kunne Oberlandesgericht Stuttgart ikke træffe en endelig afgørelse af ovennævnte indhold, idet en anden Oberlandesgericht, nemlig Frankfurt am Main, nogle måneder tidligere ved en afgørelse af 6. maj 1971 havde givet udtryk for den modsatte opfattelse.

For at undgå en uoverensstemmende retspraksis kræver den tyske retsplejelov imidlertid, at Oberlandesgericht i et sådant tilfælde forelægger sagen for Bundesgerichtshof som appelinstans til fornyet bedømmelse af sagens retlige omstændigheder, for at denne retsinstans kan løse det juridiske problem, der skiller to Oberlandesgericht'er.

Forelæggelsen for Bundesgerichtshof af spørgsmål om indførelse i handelsregisteret er i øvrigt ikke et enestående tilfælde i tysk ret, idet et andet eksempel på en sådan henvisning er hjemlet i Gerichtsverfassungsgesetz på det strafferetlige område. Når en Oberlandesgericht træffer en afgørelse, der afviger fra den strafferetlige praksis enten ved Bundesgerichtshof eller ved en anden Oberlandesgericht, er den i visse tilfælde forpligtet til at forelægge sagen for Bundesgerichtshof.

Dette skete også i denne sag, men den 14. februar 1974 besluttede Bundesgerichtshof at udsætte sagen og forelægge Dem en anmodning om præjudiciel afgørelse, hvis ordlyd jeg ikke skønner det fornødent at gentage, idet den findes i retsmøderapporten.

I betragtning af de særlige omstændigheder, der ligger til grund for det præjudicielle spørgsmål, som er blevet rejst for Dem, synes det til gengæld formålstjenligt nærmere at undersøge, hvorvidt selve dette spørgsmål kan tages under realitetsbehandling på grundlag af traktatens artikel 177.

Spørgsmålet er blevet fremsat af Bundesgerichtshof i en sag, der henhører under den »frivillige retspleje«: Sagen er ikke blevet forelagt for Bundesgerichtshof af en part i dette ords egentlige forstand

men af en domsmyndighed, der i retlig henseende er underordnet Bundesgerichtshof, og med henblik på at få fastlagt national retspraksis på et velafgrænset område.

Kan man nu heraf udlede, at Bundesgerichtshof derved ikke har en egentlig domstolsfunktion? Det er ikke min opfattelse, og det er tilstrækkeligt at minde om, at førelsen af handelsregisteret i Tyskland i henhold til § 125 i Gesetz über die Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit efter en her nøje beskrevet procedure foreståes af Amtsgericht, en ret i første instans.

Procedurebestemmelserne i nævnte lov er i øvrigt ikke særligt forbeholdt førelsen af handelsregistret men omfatter også andre forhold såsom værgemål, adoption, kontrol med selskabsregisteret, bobehandling osv. . . . Det ser ud til, at det ikke så meget drejer sig om tvistemål som om »administrativ sagsbehandling i judiciel form« dvs. med de garantier, som en egentlig domstolsbehandling giver. Særligt hvad angår handelsregisteret, kan man i øvrigt drage en sammenligning mellem Amtsgerichts kompetence og den kompetence, der tilkommer Tribunal de Commerce i Frankrig. Man kan være forvisset om, at retten i første instans, ligesom selvfølgelig også appelinstanserne og særligt Oberlandesgericht, herved udøver en reel domstolsfunktion; denne antagelse bekræftes af praksis ved forfatningsdomstolen (Bundesverfassungsgericht); de bestemmelser i forfatningen, der garanterer borgerens rettigheder i retsplejen, dvs. hans krav på kontradiktion og på, at sagen ikke indbringes for særdomstole, gælder også for denne slags procedure.

Jeg har derfor ikke nogen betænkeligheder ved at anerkende, at Bundesgerichtshof i henhold til traktatens artikel 177 har kunnet forelægge Dem det pågældende præjudicielle spørgsmål.

Ved at anmode Dem om fortolkning af Rådets direktiv angiver den høje forbundsdomstol sin vilje til at anlægge en fortolkning af den tyske lov, der skal tjene til at gennemføre nævnte direktiv, som er i overensstemmelse med fællesskabrettens krav.

Dette initiativ fra Bundesgerichtshof må hilses velkommen, først fordi det er første gang, en national domstol har gjort brug af artikel 177-proceduren for at få Deres fortolkning af et koordinationsdirektiv, der efter min opfattelse utvivlsomt må henføres til de retsakter »fra Fællesskabets institutioner«, som er nævnt i artikel 177; dernæst fordi det også, så vidt jeg ved, er første gang, at Bundesgerichtshof har forelagt Dem en anmodning om præjudiciel afgørelse.

II — Diskussion

Selv om firmaet Haaga ikke hat indgivet skriftlige indlæg og ikke har været repræsenteret under den mundtlige forhandling, fremgår dets opfattelse, som det har givet udtryk for ved de tyske domstole, tydeligt af sagens akter. Firmaets argumentation er klar: det afslår at efterkomme, hvad det opfatter som en ren administrativ chikane, for så vidt som den tidligere affattelse af § 10 i den tyske lov om anpartsselskaber (GmbH) kun indeholdt en anmeldelsespligt vedrørende omfanget af beføjelsen til at forpligte selskabet, når denne afveg fra lovens ordning.

Denne opfattelse deles såvel af Kommissionen som af visse af de nationale retter. Den støttes på følgende overvejelser:

I tysk ret og for øvrigt også i visse andre medlemsstaters retssystemer kan et anpartsselskab (GmbH) forpligtes af kun én direktør.

Da såvel den nugældende lov som direktivet kun nævner direktøren og ikke prokuristen, *kan* og *vil* førstnævnte nødvendigvis forpligte selskabet, når der kun er én direktør; kravet om, at en prokurist skal medvirke, kan ikke gøres gældende over for tredjemand. For den kyndige tredjemand er en vedtægtsbestemmelse, der hjemler en enkelt direktør bemyndigelse til at forpligte selskabet, ikke en begrænsning men en udvidelse af beføjel-

sen til at forpligte selskabet, eftersom et anpartsselskab (GmbH) i almindelighed forpligtes af to direktører. I øvrigt kan begrænsninger af beføjelsen til at optræde på selskabets vegne, ikke påberåbes over for tredjemand, hverken i henhold til § 37 i den tyske lov eller i henhold til direktivets artikel 9, stk. 2, heller ikke hvis de er bekendtgjorte.

I henhold til, hvad man kunne kalde den institutionelle selskabsopfattelse, som direktivet synes at gå ud fra, svarer den blotte mulighed i loven for at give et sådant selskabsorgan en beslutnings- eller tegningsbeføjelse til en faktisk overdragelse af denne beføjelse, hvad enten den har fundet sted eller ej.

Når selskabet i henhold til loven forpligtes af flere personer, som handler i forening, eller af én af disse, der handler alene, således som det gælder for en direktør i et tysk anpartsselskab (GmbH), må denne lovbestemmelse selvfølgelig kunne gøres gældende mod tredjemand, der formodes at kende den. Er der kun én direktør, får den vedtægtsbestemmelse, der fastsætter, at underskriften fra ét medlem af det kollektive tegningsberettigede organ er tilstrækkelig, sin gyldighed over for tredjemand ikke blot fra en særlig indførelse i registeret men fra det forhold, at den hjemler ethvert af organets medlemmer denne beføjelse i forbindelse med, at den begrænser sig til at gentage lovens løsning. Retsstillingen eksisterer før offentliggørelsen, thi den følger umiddelbart af loven. Med andre ord har indførelsen i handelsregisteret kun en konstaterende og ikke en retsskabende karakter, og dens undladelse skal således ikke nødvendigvis sanktioneres med, at dette forhold ikke kan påberåbes over for tredjemand.

Jeg skal indrømme, at denne tankegang forekommer på én gang enkel og logisk i national sammenhæng, og at hensynet til tredjemand såvel som til selskabsdeltagerne således er løst på passende vis af loven selv, men jeg er alligevel stærkt i tvivl om, hvorvidt det samme er tilfældet hvad angår samhandelen inden for Fællesskabet, når den tredjemand, der har interesse i at kende den reelle beføjelse til at optræde på selskabets vegne i et tysk selskab (GmbH), er statsborger i en anden medlemsstat i Fællesskabet.

Denne overvejelse foranlediger mig til at gå ud fra en vid forståelse af offentlighedspligten i direktivet af 9. marts 1968.

Det er faktisk min opfattelse, at den oplysning, der figurerer i handelsregisteret, kan forekomme tvetydig såvel for den tredjemand, som er udlænding i Forbundsrepublikken, som for selskaber eller personer, der vil indtræde som deltager i firmaet Haaga.

Ved at læse vedtægtens bestemmelser og de registrerede oplysninger i handelsregisteret kan man, uden kendskab til bestemmelserne i tysk ret, nå til følgende resultat:

1. Er der flere end to direktører, kan selskabet kun forpligtes af to af disse;
2. er der kun to direktører, kan selskabet kun forpligtes af én direktør og én prokurist;
3. ved en omhyggelig læsning af registerets oplysninger i den kolonne, der hedder »Prokura«, kan det endelig ikke udelukkes, at en prokurist kan forpligte firmaet i forening med en anden prokurist, såfremt en direktør ikke medvirker.

Det er blevet sagt, at tredjemand kun har interesse i at benytte vedtægterne og registeret, når han ikke kontraherer med selskabets legale tegningsberettigede organ. Men for at vide, hvorvidt en person er det legale tegningsberettigede organ, må tredjemand nødvendigvis først kende lovens bestemmelser.

I de tilfælde hvor udenlandske tredjemænd eller selskabsdeltagere ikke ved, at en prokurist ikke kan danne det tegningsberettigede organ, og at prokurister, som i dette tilfælde, aldrig kan forpligte selskabet alene, kan den ret, som loven giver en prokurist til i forening med én direktør at forpligte selskabet, endog forekomme dem at være en udvidelse af det forpligtende selskabsorgans beføjelser, der kan påberåbes over for

dem, særlig hvis den er blevet bekendtgjort.

For det andet forekommer det mig, at en sammenligning mellem de forskellige udkast til den omhandlede bestemmelse i direktivet kan kaste lys over indholdet af den endeligt valgte ordlyd.

I artikel 2, stk. 3 i det forslag, der blev forelagt Det økonomiske og sociale Udvalg og Parlamentet, blev der i det væsentlige givet udtryk for, at offentlighedsforanstaltningerne skal fremhæve den indbyrdes kompetence hos de personer, der efter loven eller vedtægterne som selskabsorgan er beføjede til at forpligte selskabet over for tredjemand og til at optræde på dets vegne.

På det stadium, som forslaget havde nået den 30. oktober 1966, lød den affattelse, som blev offentliggjort i det nederlandske tidsskrift »De Naamlooze Vennootschap« (årgang 1967, s. 18), således:

»Disse personers indbyrdes kompetence skal fremgå af offentlighedsforanstaltningerne, og det skal præciseres, hvorvidt de kan optræde alene eller i forening med andre.«

Den endelige tekst, som Rådet vedtog den 9. marts 1968, lyder således:

»Det må gennem offentlighedsforanstaltningerne præciseres, om de personer, som er beføjede til at forpligte selskabet, kan gøre dette hver for sig eller i forening med andre.«

Man ledes derfor ind på den tankegang, at denne affattelse særligt sigter på tysk ret, for så vidt som der kræves en præcisering af, hvorvidt direktionsmedlemmerne i anpartsselskaber (GmbH) sidder inde med en kompetence til at forpligte selskabet hver for sig eller kollektivt.

For det tredje må det, hvis det kan påberåbes over for tredjemand, at én direktørs beføjelser ikke følger af en særlig indførelse i handelsregisteret men er direkte hjemlet i en lovbestemmelse, spørges, hvorfor direktivet alligevel kræver offentlighed for vedtægternes vedkommende, herunder de bestemmelser, der fastsætter begrænsninger i selskabsrepræsentanternes legale beføjelser.

Dette gælder så meget desto mere, som direktivet, i det tilfælde hvor det dispenserer fra kravet om angivelse af repræsentanternes beføjelser, fordi dette er udtrykkeligt og udtømmende angivet i loven, selv anfører dette: dette gælder særligt for likvidatorerne, som direktivet udtrykkeligt nævner i artikel 2, stk. 1, litra j).

Sidst men ikke mindst er der, så længe det er overladt til de nationale myndigheders skøn at fastsætte kompetencefordelingen mellem selskabsorganerne, hvilket endnu er tilfældet, fare for, at den koordinering, der er sket på fællesskabsplan undergraves, idet virkningen af direktivet således afhænger af den omhu, hver enkelt medlemsstat udviser med nøje i sin nationale lovgivning at angive omfanget af hvert enkelt selskabsorgans legale kompetence.

Således, som den positive tyske ret på nuværende tidspunkt står, er det rigtigt, at en vedtægtsbestemmelse, hvorefter en prokurist i forening med én direktør har beføjelse til at binde selskabet, ikke kan påberåbes over for tredjemand, men hvem kan sige, om ikke lovgivningen en dag vil anerkende dette? I så tilfælde ville det være særdeles svært for tredjemænd at godtgøre, at de med føje kunne gå ud fra, at denne bestemmelse ikke var gældende.

Af alle disse grunde forekommer det mig derfor nødvendigt, at tredjemand, særligt en statsborger fra en anden medlemsstat end Forbundsrepublikken, der ønsker enten at kontrahere med eller at indtræde som selskabstagere i et anpartsselskab (GmbH), alene ud fra de registrerede oplysninger i handelsregisteret er i stand til at skaffe sig særdeles nøjagtige oplysninger om dette selskabs struktur og den indre kompetencefordeling. Tredjemand vil reelt kun være i stand til at hente oplysninger fra udskrifter af offentlige registre. Det er allerede vanskeligt for tredjemand at få adgang til forskellige udgaver af vedtægtsbestemmelserne. Selv om det forudsættes, at tredjemand har kendskab til sin egen lovgivning, synes jeg vanskeligt, man kan kræve, at han

også skal kende forbundsrepublikken Tysklands.
Efter min mening skal direktivets artikel 2, stk. 1, litra d) derfor fortolkes således, at repræsentationsbeføjelsen for samtlige medlemmer af selskabets organer skal angives nøje og bekendtgøres på den måde, der er fastsat i artikel 3, også selv om nævnte beføjelse følger direkte af den nationale lov.

Jeg vil derfor til slut foreslå, at De kender for ret, at artikel 2, stk. 1, litra d, andet pkt. i Rådets direktiv af 9. marts 1968 skal fortolkes således:

Når et tysk anpartsselskabs tegningsberettigede organ kan tælle et eller flere medlemmer, skal det, selv i det tilfælde hvor kun ét af disse medlemmer er udnævnt, offentliggøres efter bestemmelserne i det nævnte direktivs artikel 3, at dette ene medlem er beføjet til alene at optræde på selskabets vegne.